

MICROFORM MARKET PLACE 1978-1979

An International Directory
of Micropublishing

Edited by
Jeanne Short

Microform Review Inc.
520 Riverside Ave., Westport, CT 06880

Mansell Information Publishing Ltd.
3 Bloomsbury Place, London WC1A 2QA, England

az I. fejezetben szereplő mikrofilm közreadókat és forgalmazókat.

A következő IV. fejezet ugyancsak az I. fejezet anyagát dolgozza fel, de földrajzi bontásban. Államokként (külön az USA-beliakat és külön az egyéb országokat) sorolja fel a mikrofilmkiadással és forgalmazással foglalkozó cégek és intézmények nevét.

A kötet V. rövid fejezete az előző (Microform Market Place 76/77) kötetben szereplő olyan mikrofilmkiadók és forgalmazók neveit tartalmazza három csoportba sorolva, amelyek: a) megszűntek mint mikrofilmkiadók, b) más cégek tulajdonába mentek át és végül c) nevet változtattak.

A VI. fejezet azoknak az intézményeknek nevét, címét és tevékenységi körének leírását tartalmazza, amelyek aktív képzési-módszertani tevékenységet fejtenek ki a mikrofilm könyvtári alkalmazásának segítésére.

A kötet VII. fejezete azoknak az elsődleges forrásoknak – könyveknek, tájékoztató kiadványoknak, folyóiratoknak stb. – annotált bibliográfiáját közli, amelyek közvetlen segítséget nyújthatnak az intézményeknek, illetve könyvtáraknak az alkalmazandó mikroformátumok és mikrofilmes berendezések kiválasztásához.

A VIII. fejezet 1978. májusától 1979. novemberéig terjedő időszakra szóló eseménynaptár. Ez tartalmazza a világ különböző pontjain megrendezésre kerülő olyan konferenciák, összejövetelek és szemináriumok időpont-

ját, valamint helyét, amelyek valószínűleg érdeklik a mikrofilmet felhasználó intézmények gyarapítással foglalkozó munkatársait.

A befejező IX. fejezet az I. fejezetben előforduló cégek és intézmények, valamint a fontos személyek nevének, címének és telefonszámának a jegyzéke.

Önódy Miklós

Folyóiratok megszűnési arányának vizsgálata

Bebizonyosodott, hogy a folyóiratok növekedésének mértéke 1975-ben 4%-ról 1976-ban 3%-ra esett vissza, s ez annak tulajdonítható, hogy egyre több folyóirat szűnik meg. Ennek alapján érdemesnek találták megvizsgálni a *British Library Lending Division* (a British Library Kölcsönző Részlege) megszűnt folyóiratainak jegyzékét, hátha kimutatható valamilyen tendencia.

A nyilvántartás alapján kiválogatták az 1975. január óta nem előfizethető folyóiratokat és ezekből kizárták azokat, melyek ténylegesen nem szűntek meg. A megmaradt 1056 folyóiratot téma, nyelv, kiadó ország és az előfizetés megszűnésének időpontja szerint elemezték.

Az 1. táblázat mutatja, hogy 1975. január óta a megszűnt folyóiratok száma a megmaradt folyóiratok számának 2,4%-át érinti.

A 2. táblázat a megszűnt folyóiratok téma szerinti és földrajzi megoszlását mutatja. Valamivel több mint a

1. táblázat

A beérkezett és a megszűnt folyóiratok aránya

	A beérkezett folyóiratok száma	A megszűnt folyóiratok száma	A megszűnt folyóiratok %-os aránya
Egyesült Királyság	7474	240	3,2
Franciaország	2308	65	2,8
NSZK	4029	59	1,5
Skandinávia	1751	38	2,2
Egyéb nyugat-európai országok	3689	98	2,7
Kelet-európai országok	6378	90	1,4
USA	9441	319	3,4
Kanada	1104	23	2,1
Japán	2319	27	1,2
Egyéb ázsiai országok	2279	31	1,4
Ausztrália	1174	33	2,8
Afrika	1009	20	2,0
Latin-Amerika	1634	13	0,8
Összesen:	44 589	1056	2,4

2. táblázat

A megszünt folyóiratok számának megoszlása ország és témakör szerint

	Természet- tudomány és technológia	Társadalom- tudományok	Humán tudományok	Egyéb	Összesen	%
Egyesült Királyság	165	56	13	6	240	22,7
Franciaország	50	11	2	2	65	6,2
NSZK	49	5	5	—	59	5,6
Skandinávia	29	6	3	—	38	3,6
Egyéb nyugat-európai országok	78	12	8	—	98	9,3
Kelet-európai országok	59	23	7	1	90	8,5
USA	228	65	24	2	319	30,2
Kanada	17	4	2	—	23	2,2
Japán	25	—	2	—	27	2,6
Egyéb ázsiai országok	19	10	2	—	31	2,9
Ausztrália	18	11	4	—	33	3,1
Afrika	13	5	2	—	20	1,9
Latin-Amerika	8	3	2	—	13	1,2
Összesen:	758	211	76	11	1056	
%	(71,8)	(20,4)	(7,2)	(1,0)		

felük az Egyesült Királyságban és az USA-ban jelent meg, annak ellenére, hogy a Lending Division ebből a két országból a folyóiratoknak csak 38%-át kapta meg. A beérkezett folyóiratok 10%-a Ázsiából való, a megszünt folyóiratok ezen a földrészen 6%-ot tettek ki. Kevés szűnt meg az európaiak közül is.

A témakör szerinti megoszlás a 2. táblázatban azt mutatja, hogy a megszünt folyóiratok 72%-a a természet-tudományok és a technológia területéről való. Egyötöd részük a társadalomtudományokat, 7%-uk a humán tudományokat képviseli.

A megszünteket az élő folyóiratokkal nem lehet összehasonlítani, mert a folyóiratokat címük alapján nehéz osztályozni.

A megszünt folyóiratok 61%-a angol nyelvű volt, 11%-uk spanyol, ill. portugál.

A tanulmányból nem lehet határozott következtetéseket levonni, az adatok a folyóiratok megszűnésének mértékét és szabálytalan földrajzi eloszlását jelzik. Kimutatják azt is, hogy 1975 végén és 1976 elején szűnt meg a legtöbb folyóirat.

/SMITH, M.: Mortality rate of serial titles = Interlending Reviews, 6. köt. 2. sz. 1978. p. 55–57./

(Jáki Éva)

Hogyan segítik a szovjet folyóiratok szerkesztősegei az RZS munkáját

A Referativnij Zsurnal sorozataiban havonta átlag több mint 300 ezer referátum tükrözi a szovjet szakirodalmat. Ez a hatalmas mennyiség megköveteli, hogy a folyóiratok szerkesztősegei mindent megtegyenek a publikációk minél gyorsabb és alaposabb referálhatósága érdekében. E segítség lényege az, hogy a publikációkat kísérő összefoglalások minél jobban tükrözzék a cikkek tartalmát.

A legeredményesebb az, ha a VINITI-be gépirásos szerzői referátumok kíséretében érkeznek be az egyes folyóiratszámok. A szerzői referátumok 90–95%-a éri el a kiváló referálók által nyújtott színvonalat. A szerzői referátumok túlnyomó többsége tehát kész kézirat jellegű, aminek következtében lényegesen lerövidül az átfutási idő. A RZS Fizika sorozatának keretében végzett felmérés azt mutatja, hogy ezzel a módszerrel a szakfolyóiratoknak csak 12%-a él rendszeresen.

Általában kevesebb információt nyújtanak azok az összefoglalások, amelyeket a folyóiratok az egyes cikkek címe alatt szoktak közölni. Ezekben az esetekben rendszerint kiegészítő referálásra és újonnan való leírásra van szükség. A cím alatti összefoglalás gyakorlatával a fizikai folyóiratok 6%-a él.

A fizikai folyóiratok szerkesztőinek 38%-a azt a gyakorlatot követi, hogy a szerzőket mondanivalójuk pontokban való összefoglalására készíti. Ezek az összefoglalások jellegükönél fogva a publikációk végére kerülnek. E gyakorlat a RZS szempontjából részint stílári-